

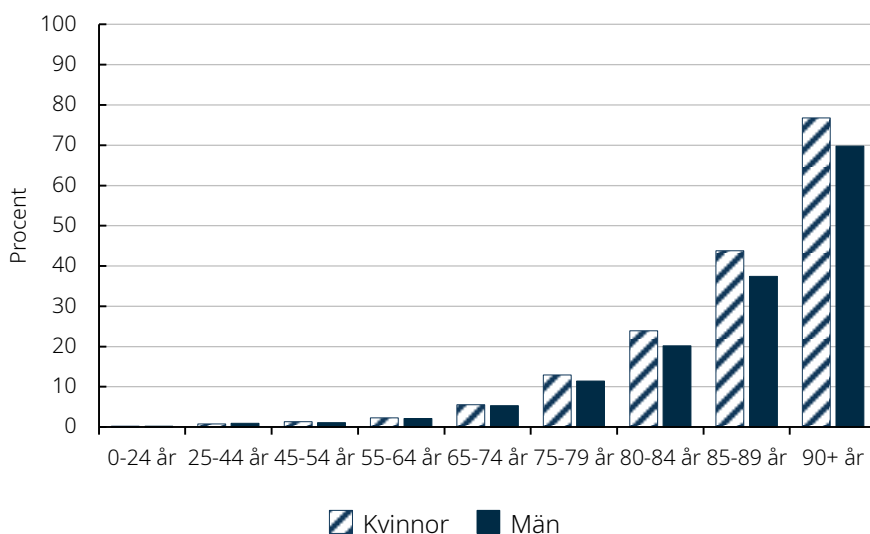
Statistik om kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser 2023

Under 2023 hade nästan 414 000 personer insatser inom den kommunala hälso- och sjukvården och av dessa var hälften kvinnor i åldern 65 år och äldre. För 82 procent av personerna finns uppgifter om vårdåtgärder klassificerade enligt Klassifikation av vårdåtgärder.

Äldre kvinnor största gruppen

Drygt 414 000 personer var någon gång under 2023 mottagare av kommunal hälso- och sjukvård och av dessa var närmare 342 000 personer 65 år och äldre. Kvinnor i åldern 65 år och äldre utgör hälften av patienterna som fått kommunal hälso- och sjukvård. Den näst största gruppen är män i åldern 65 år och äldre, som utgör 33 procent. Könsfördelningen är ojämn i åldersgruppen 65 år och äldre, med 60 procent kvinnor och 40 procent män. I åldersgruppen yngre än 65 år är fördelningen helt jämn med 50 procent kvinnor och 50 procent män. Att fler kvinnor än män får kommunal hälso- och sjukvård förklaras både av en högre medellivslängd bland kvinnor och att andelen personer med kommunal hälso- och sjukvård i befolkningen är högre bland kvinnor än bland män i de äldre åldersgrupperna, se figur 1.

Figur 1. Andel av befolkningen med minst en månad kommunal hälso- och sjukvård år 2023 efter ålder och kön

Källa: Registret över insatser inom den kommunala hälso- och sjukvården, Socialstyrelsen

Kommunal hälso- och sjukvård

Med kommunal hälso- och sjukvård avses vård och behandling som genom kommunens åtagande och ansvar ges i särskilda boendeformer, dagverksamhet och hemsjukvård i ordinärt boende. Ansvar för hemsjukvård i ordinärt boende och i så kallat biståndsbedömt trygghetsboende förutsätter att kommunen har kommit överens med regionen om att ta över sådant ansvar. Vid publicering av denna statistik är det endast Stockholms län (bortsett från Norrtälje) som inte har kommunaliserat hemsjukvården.

Vårdåtgärder inom kommunal hälso- och sjukvård

Kommunerna rapporterar sedan år 2019 uppgifter om vårdåtgärder som utförts av legitimerad personal inom hälso- och sjukvården med kommunen som vårdgivare. Vårdåtgärderna är klassificerade enligt Klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ). Under år 2023 rapporterade kommunerna vårdåtgärder för nästan 331 000 patienter vilket motsvarar 82 procent av samtliga personer med insatser inom kommunal hälso- och sjukvård. Det är en ökning med sju procent sedan år 2022. Det faktum att registret över insatser inom den kommunala hälso- och sjukvården saknar vårdåtgärder för 18 procent av patienterna förklaras främst av två faktorer. Den ena är att en betydande del av patienterna får kommunal hälso- och sjukvård av enskilda vårdgivare som inte är uppgiftsskyldiga gentemot registret. Den andra faktorn är bortfall. Sex kommuner har på grund av tekniska problem inte kunnat rapportera vårdåtgärder år 2023. Detta är en klar förbättring sedan år 2022, då tretton uppgiftsskyldiga kommuner inte rapporterade vårdåtgärder.

Urval av vårdåtgärder ur KVÅ

Socialstyrelsen har tagit fram ett urval av KVÅ koder för användning i kommunal hälso- och sjukvård i syfte att underlätta användningen av relevanta koder. Urvalet togs fram tillsammans med företrädare för de legitimerade yrkesgrupperna sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter och uppdateras årligen. För år 2023 består urvalet av 412 koder, varav 377 är grupperade enligt utredande (U) och behandlande (B) åtgärder gällande kroppsfunktioner, aktivitet och delaktighet, omgivning och läkemedel samt andra övriga åtgärder, se tabell 1. Denna indelning ger en god överblick av den hälso- och sjukvård som patienter får av legitimerad personal och även vilken vård patienterna inte får. I urvalet ingår även 35 övriga vårdåtgärder, vilka delas in i åtgärder gällande planer, administrativ handläggning, kontaktrelaterade åtgärder och tilläggs-koden åtgärd relaterad till covid-19. De mest förekommande övriga åtgärderna är konferens om och med patient samt externt informationsutbyte, se tabellbilagan för statistik.

Tabell 1. Uppdelning av urval i avsnitt med inriktning på ICF*

Avsnitt med inriktning mot ICF	U	B
Åtgärder gällande kroppsfunktioner		
Psyksiska funktioner	PA	QA
Sinnesfunktioner och smärta	PB	QB
Röst och talfunktioner	PC	QC
Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystem och andningsfunktioner	PD	QD
Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner	PE	QE
Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner	PF	QF
Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner	PG	QG
Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer	PH	QH
Åtgärder som kan förekomma till flera områden gällande kroppsfunktioner**	PI	QI
Åtgärder gällande aktivitet och delaktighet		
Lärande och tillämpning av kunskap	PJ	QJ
Allmänna uppgifter och krav	PK	QK
Kommunikation	PL	QL
Förflyttning	PM	QM
Personlig vård	PN	QN
Hemliv	PP	QP
Mellanmänskliga interaktioner och relationer	PQ	QQ
Arbets-, studie- och ekonomiskt liv	PR	QR
Socialt och medborgerligt liv	PS	QS
Åtgärder gällande omgivning och läkemedel		
Omgivningsfaktorer	PT	QT
Läkemedel	PU	QU
Andra övriga åtgärder	PV	QV

U=Utredande vårdåtgärder, B=Behandlande vårdåtgärder

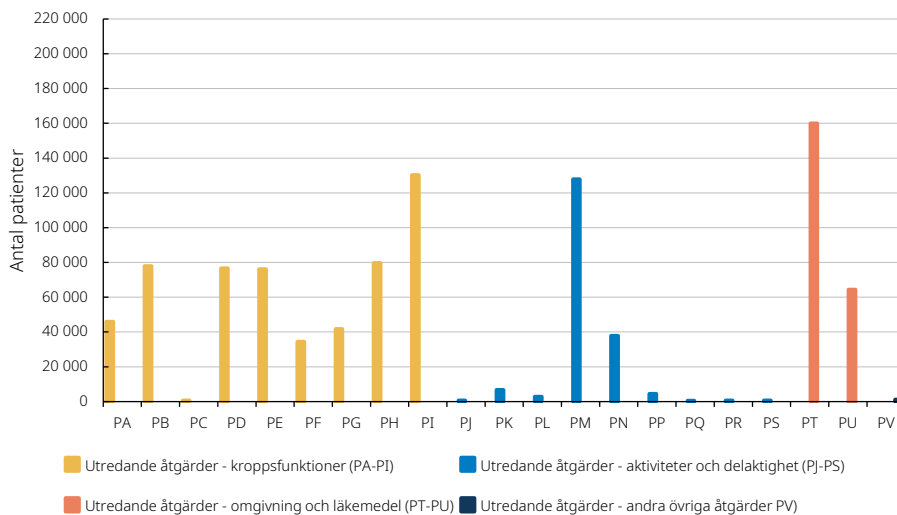
* Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF)

** Avsnitten PI, QI, PU, QU, PV och QV har tagits fram för att gruppera vårdåtgärder i urvalet som inte förekommer bland övriga avsnitt i tabell 1.

Utredande vårdåtgärder

Bland patienter med minst en inrapporterad vårdåtgärd så hade nästan 271 000 (82 procent) fått en utredande åtgärd. De vanligaste utredande åtgärderna återfinns under avsnittet omgivningsfaktorer (PT) och var uppföljning av hjälpmedelsförskrivning samt bedömning av hjälpmedelsbehov. Därefter följer åtgärden provtagning UNS som finns under avsnittet åtgärder som kan förekomma på flera områden gällande kroppsfuntioner (PI). Därefter kommer förflyttning (PM) där en vanlig åtgärd är bedömning av att ändra kroppsställning. Ytterst få patienter har fått utredande åtgärder inom avsnitten röst- och talfunktioner (PC), lärande och tillämpning av kunskap (PJ), kommunikation (PL), mellanmänniska interaktioner och relationer (PQ), hemliv (PP), arbets-, studie- och ekonomiskt liv (PR) samt socialt och medborgerligt liv (PS).

Figur 2. Antal patienter, som erhållit minst en utredande åtgärd per avsnitt år 2023

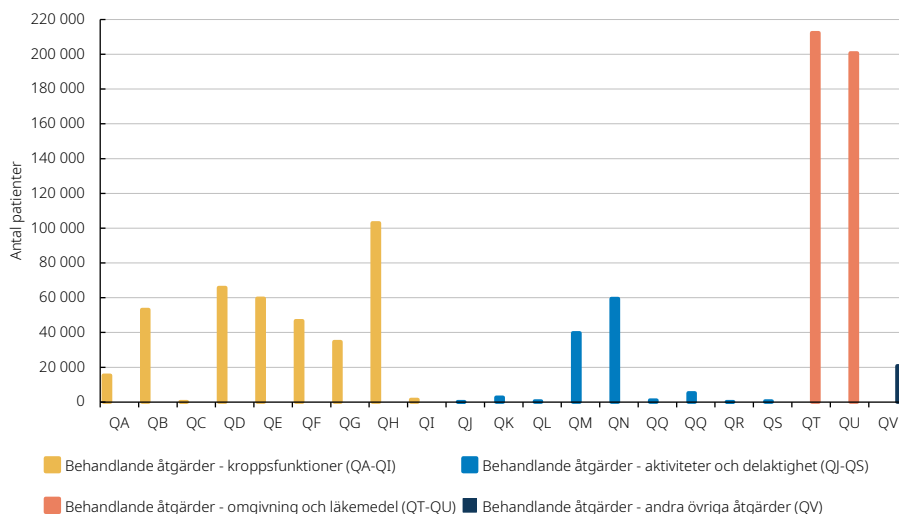

Källa: Registret över insatser inom den kommunala hälso- och sjukvården, Socialstyrelsen

Behandlade vårdåtgärder

Drygt 296 000 patienter (90 procent) har fått en behandlande åtgärd. Vanligast förekommande vårdåtgärderna återfinns under avsnitten omgivningsfaktorer (QT) och läkemedel (QU). Den vanligaste åtgärden under avsnittet omgivningsfaktorer är utprovning och förskrivning av hjälpmedel. Många patienter får även vårdåtgärder under avsnittet funktioner i huden och därmed relaterade strukturer (QH) där sårvård är den vanligaste åtgärden. Endast ett fåtal patienter har fått behandlande åtgärder inom avsnitten röst- och talfunktioner (QC), lärande och tillämpning av kunskap (QJ), kommunikation (QL), hemliv (QP), arbets-, studie- och ekonomiskt liv (QR) samt socialt och medborgerligt liv (QS).

Figur 3. Antal patienter, som erhållit minst en behandlande åtgärd per avsnitt år 2023

Källa: Registret över insatser inom den kommunala hälso- och sjukvården, Socialstyrelsen

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/alla-statistikamnen/insatser-i-kommunal-halso-och-sjukvard/

I statistikdatabasen för kommunal hälso- och sjukvård kan du själv ta fram statistik och tabeller för patientrelaterade åtgärder inom kommunal hälso- och sjukvård. Det går att dela upp statistiken på olika geografiska nivåer, ålder, kön och period. Nedan är en länk till statistikdatabasen: <https://sdb.socialstyrelsen.se/ifsdb/>

Kontakt

Statistikfrågor

Kristina Klerdal

Telefon: 075-247 30 00

sostat@socialstyrelsen.se

Frågor om ämnesområdet

Anna Netterheim

Telefon: 075-247 30 00

anna.netterheim@socialstyrelsen.se

Frågor rörande Klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ) i kommunal hälso- och sjukvård

Ann-Helene Almborg

075-247 30 00

ann-helene.almborg@socialstyrelsen.se